

**การใช้ประโยชน์จากงบการเงินของผู้ประกอบการ SMEs  
ในจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อการบริหารกิจการ  
The Utilizations of Financial Statements in Business  
Management for SMEs' Entrepreneurs in  
Ubon Ratchathani Province**

**ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์**

คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี 34190

Email : sirijaen@gmail.com

**บทคัดย่อ**

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากงบการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในการบริหารธุรกิจ โดยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี และเลือกตัวอย่างตามสะดวก จำนวน 100 ราย และสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการ 10 ราย โดยใช้แบบสอบถามทั้งแบบมีและไม่มีโครงสร้าง ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุนเพื่อการบริหารกิจการมากที่สุดในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน และผู้ประกอบการส่วนมากเห็นประโยชน์ในการใช้งบการเงิน นอกเหนือจากการทำตามกฎหมายเท่านั้น และส่วนมากได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนและควบคุมการทำงานประจำในแต่ละวันให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักของการประกอบธุรกิจ และมีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมาก แต่ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจในระดับปานกลางเท่านั้น

**คำสำคัญ :** ผู้ประกอบการ งบการเงิน การใช้ประโยชน์

**Abstract**

The objective of this research was to study the utilization of financial statements for small and medium enterprise (SME) entrepreneurs in business management. Data were collected by constructed and unconstructed questionnaires from 100 entrepreneurs in Amphoe Muang, Ubon Ratchathani province, and 10 of them were selected for in-depth interviews. The research found that most entrepreneurs utilize financial information from statements of financial position and income state-

ments in similar proportions for business management. Moreover, apart from the filing of statutory financial statements, most of the entrepreneurs also concern the advantages of utilizing financial statements in other purposes in terms of planning and controlling day-to-day operations to achieve objectives in business management at a high level but utilize them for directing and making decisions at a moderate level.

**Keywords:** Entrepreneur: Financial statement: Utilization

### ความสำคัญและความเป็นมา

ในยุคปัจจุบัน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจ กว่าร้อยละ 95 ของธุรกิจเอกชนในประเทศไทยเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งถือว่าเป็นระบบเศรษฐกิจที่ใหญ่ และมีความสำคัญที่รัฐบาลควรให้การสนับสนุนเพื่อให้มีความสามารถในการแข่งขันได้กับประเทศต่างๆ ได้ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2556) ภาครัฐและเอกชนหลายแห่งได้มีการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ SMEs เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการให้พัฒนาศักยภาพ ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่างเต็มกำลัง ตัวอย่างการส่งเสริมจากหน่วยงานของภาครัฐ คือ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี และหน่วยงานกระทรวงพาณิชย์ในภูมิภาคในฐานะหน่วยงานผู้นำในการดูแล ขับเคลื่อนเศรษฐกิจการค้าของจังหวัด ได้ร่วมมือกับภาคเอกชนในจังหวัดในการกำหนดยุทธศาสตร์การค้าของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งเน้นด้านการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าของจังหวัดและของไทยให้ขยายตัวอย่างยั่งยืน และน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ โดยมีกลยุทธ์ที่ต้องการ “มุ่งยกระดับการค้า เชื่อมโยงสู่วงกลมเศรษฐกิจ” นำมาสู่การกำหนดเป็นพันธกิจหลายประการ โดยหนึ่งในพันธกิจนั้นคือ เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการ OTOP เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการขนาดย่อม เพื่อเสริมสร้างให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของจังหวัดให้เกิดความเข้มแข็งและสามารถเข้าถึงแหล่งทุน มีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบทางการค้าทั้งภายในและระหว่างประเทศ

ในจังหวัดอุบลราชธานีมีการดำเนินธุรกิจ SMEs เพิ่มขึ้นจำนวนมาก โดย SMEs เหล่านี้ส่วนใหญ่มีสถานะเป็นนิติบุคคลและต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ ที่กำหนดไว้ รวมไปถึงการจัดทางการเงิน ซึ่งเป็นรายงานทางบัญชีที่แสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานของกิจการ การเปลี่ยนแปลงของเงินสดและส่วนของผู้ถือหุ้นในรอบปีบัญชีที่ผ่านมาด้วย ทั้งนี้การเงินที่กิจการจัดทำขึ้น นอกจากเพื่อประโยชน์ในการเสนอรายงาน

ทางการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ถูกต้องตามประมวลรัษฎากรแล้ว ผู้บริหารของกิจการยังสามารถใช้ข้อมูลในงบการเงิน เพื่อวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงาน รวมทั้งปรับปรุงผลการดำเนินงานของกิจการของตนให้ดีขึ้น อีกทั้ง หากผู้ประกอบการต้องการจะหาแหล่งเงินกู้จากธนาคารหรือสถาบันการเงินเพื่อใช้หมุนเวียนในกิจการแล้วด้วย ธนาคารหรือสถาบันการเงินเหล่านั้นก็จะใช้งบการเงินในการวิเคราะห์ความเสี่ยง และความสามารถในการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยก่อนการตัดสินใจปล่อยสินเชื่อเช่นกัน แต่ในทางปฏิบัติแล้ว เราไม่อาจทราบได้ว่าผู้ประกอบการ SMEs โดยส่วนใหญ่แล้วให้ความสำคัญกับงบการเงินต่อการตัดสินใจในเชิงธุรกิจมากน้อยเพียงใด หรือผู้ประกอบการสามารถอ่านรายงานทางการเงินได้เข้าใจมากน้อยเพียงใด สาเหตุหนึ่งอาจมาจากการขาดความรู้เกี่ยวกับงบการเงิน หรือการมองไม่เห็นประโยชน์ของการใช้งบการเงินในการทำธุรกิจ รวมถึงการขาดการวางแผนเกี่ยวกับธุรกิจของตนในอนาคตด้วย ก็เป็นไปได้ อีกทั้งงานวิจัยที่ผ่านมายังไม่พบว่ามีการศึกษาในเรื่องดังกล่าวกับผู้ประกอบการในจังหวัดอุบลราชธานี งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากงบการเงินในการบริหารธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในจังหวัดอุบลราชธานี

#### 1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงบการเงินและการใช้ประโยชน์จากงบการเงิน

งบการเงิน (Financial Statement) หมายถึง รายงานข้อมูลทางการเงินที่ได้จัดทำขึ้นจาก ข้อมูลทางการเงินที่กิจการได้จดบันทึกไว้ในรอบระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินการ ฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการในรอบระยะเวลานั้นๆ

งบการเงินมีบทบาทสำคัญอย่างมากสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจ และยังมีบทบาทสำคัญมากขึ้นเมื่อ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2543) ได้ขอมติต่อคณะรัฐมนตรีประกาศใช้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 โดยมีเนื้อหาสำคัญที่ต้องการทำให้คุณภาพของการจัดทำบัญชีของภาคธุรกิจมีมาตรฐานยิ่งขึ้น มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ ซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจการค้าของประเทศโดยรวมและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้สารสนเทศจากงบการเงิน นอกจากนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2552) ได้อธิบายว่ากลยุทธ์การบริหารบัญชีเพื่อธุรกิจก้าวไกล ภายใต้วิกฤตเศรษฐกิจ ถือเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่ผู้ประกอบการ SMEs ไทยไม่ควรมองข้าม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ซึ่งหากผู้ประกอบการสามารถบริหารระบบบัญชีภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำสารสนเทศทางบัญชีมาประยุกต์ใช้ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ การควบคุม การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขงาน จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถวางแผนและดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะช่วยให้ธุรกิจสามารถก้าวไกลในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจได้อย่างแน่นอน

กัลยาภรณ์ ปานมะเริง เบอร์ด (2546) ได้กล่าวถึงงบการเงินซึ่งผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารกิจการ ได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด ซึ่งงบการเงินเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สารสนเทศเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน กระแสเงินสด และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับบุญเสริม วิมุกตะนันท์และคณะ (2554) ซึ่งได้กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน โดยอ้างอิงจากแม่บทการบัญชีว่า การจัดทำงบดังกล่าวได้จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์โดยทั่วไป และมีการจัดทำและนำเสนออย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อสนองความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้งบการเงินซึ่งต้องใช้งบการเงินเป็นแหล่งสารสนเทศทางการเงินที่สำคัญ เพื่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เช่น ประเมินความสามารถของกิจการในการจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างและผู้ขายสินค้า การจ่ายดอกเบี้ย การจ่ายเงินกู้ เป็นต้น

#### **แนวคิดเกี่ยวกับสารสนเทศทางการเงินกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร**

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นงบการเงินมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการบริหารธุรกิจ ดังที่ สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2546) ได้อธิบายถึง สารสนเทศทางการเงินกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่จะทำให้การบริหารธุรกิจบรรลุวัตถุประสงค์ ไว้ดังนี้คือ ผู้บริหารที่มีความสามารถจะต้องปฏิบัติตามหน้าที่งานที่บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุประสิทธิผลตามนโยบายของกิจการ งานของผู้บริหารที่มีความจำเป็นและเครื่องมือที่ถูกใช้ในการวัดความสามารถเชิงการบริหารของผู้บริหาร สามารถจำแนกได้เป็นหน้าที่งานได้แก่ การวางแผน การสั่งการ การควบคุม และการตัดสินใจ ดังนั้น การที่ผู้บริหารจะสามารถทำหน้าที่ทางการบริหารได้อย่างสมบูรณ์ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีสารสนเทศที่มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อการทำหน้าที่ทางการบริหารได้อย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้จึงได้กล่าวไว้ว่า สารสนเทศจึงเปรียบเสมือนเป็นตัวขับเคลื่อนการบริหารให้ดำเนินต่อไปได้ ผู้บริหารคนใดไม่มีสารสนเทศเพื่อการบริหารก็จะขาดพลังที่จะดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้

สารสนเทศทางการเงินนับเป็นข้อมูลประเภทหนึ่งที่สำคัญ และจำเป็นต่อผู้บริหารในระดับต่างๆ ทั้งนี้เพราะสารสนเทศทางการเงินเป็นสารสนเทศที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรของกิจการที่สามารถกำหนดมูลค่าเป็นตัวเงินได้ เมื่อมองถึงหน้าที่ทางการบริหารจะพบว่าหน้าที่ทางการบริหารมีการใช้สารสนเทศทางการเงินด้วยกันทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกชกร เฉลิมกาญจนนา (2544) และภัทรา นาคน้อย (2551) ซึ่งได้ศึกษาการใช้งบการเงินเพื่อการบริหารของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีการใช้งบการเงินเพื่อการวางแผน การควบคุม การสั่งการและการตัดสินใจในแต่ด้านและรายข้อ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

**1. การใช้เงินเพื่อการวางแผน** ผู้ประกอบการนิยมใช้เงินเพื่อการวางแผนการกำหนดราคา การผลิต ต้นทุนการผลิต จัดหาวัตถุดิบ การกำหนดอัตราค่าแรง การวางแผนสินค้าสำเร็จรูปคงเหลือปลายงวด ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การวางแผนกำไร และการวางแผนภาษีอากร โดยมีระดับการใช้เงินเพื่อการวางแผนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

**2. การใช้เงินเพื่อการควบคุม** ผู้ประกอบการนิยมใช้เงินเพื่อการควบคุม ด้านการผลิตเรื่องการควบคุมต้นทุนการผลิต การติดตามวิธีการทำงาน การจัดหาวัตถุดิบ ควบคุมค่าแรงทางตรง สินค้าคงเหลือ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การวัดผลกำไรตามเป้าหมาย และการประเมินความสามารถของกิจการในการบริหารการเงิน โดยมีระดับการใช้เงินเพื่อการควบคุมโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

**3. การใช้เงินเพื่อการสั่งการและการตัดสินใจ** ผู้ประกอบการนิยมใช้เงินเพื่อการสั่งการและการตัดสินใจรับเพิ่มค่าแรง การดำรงอยู่ของกิจการ เพิ่มลดจำนวนทุนดำเนินงาน ปรับปรุงกิจการใหม่หรือเลิกกิจการ และการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร โดยมีระดับการใช้เงินเพื่อการสั่งการและการตัดสินใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

**การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินในการบริหารงานธุรกิจขนาดย่อม**  
สุกัญญา คำนวนสฤณี (2543) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินในการบริหารงานธุรกิจขนาดย่อม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับงบกำไรขาดทุนเพียงอย่างเดียวเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ งบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุน และมีบางส่วนที่ให้ความสำคัญต่องบการเงินทุกประเภท ได้แก่ งบแสดงฐานะการเงิน, งบกำไรขาดทุน, งบกำไรสะสม และงบกระแสเงินสด ทั้งนี้ช่วงเวลาที่จัดทำรายงานทางการเงินส่วนใหญ่จะจัดทำในช่วงเวลาสิ้นเดือน ทั้งนี้เนื่องจากต้องการทราบผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของธุรกิจ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของธุรกิจขนาดย่อม ผู้จัดทำรายงานทางการเงินจะมีฝ่ายบัญชีที่รับผิดชอบในการจัดทำรายงานทางการเงินเอง โดยไม่นิยมนจ้างบุคคลจากภายนอก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการเป็นการรักษาความลับทางธุรกิจบางอย่าง เนื่องจากปัจจุบันมีการแข่งขันทางธุรกิจค่อนข้างมาก และมีความสะดวกในการที่ผู้บริหารสามารถจะทราบข้อมูลได้ตลอดเวลา วัตถุประสงค์ของการใช้รายงานทางการเงินของผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะใช้เพื่อการบริหารงานและประกอบการเสียภาษีมากที่สุด ชนิดของรายงานทางการเงินที่นำไปใช้ประโยชน์มากที่สุดคือ งบกำไรขาดทุน และมีการใช้งบกระแสเงินสดน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับอนุรักษ์ทองสุขวงศ์ และศิริลักษณ์ ศุภรัชย์ (2553) ซึ่งศึกษาพบว่า วิชาทฤษฎีขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินเพื่อการบริหารในด้าน

การควบคุมและประเมินผล การวางแผน การสั่ง การและสร้างแรงจูงใจ โดยใช้ประโยชน์ในระดับมากจากงบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน และงบกระแสเงินสดตามลำดับ สำหรับข้อมูลทางการเงินที่นำมาใช้เพื่อการบริหารในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ข้อมูลจากการวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของเงินสด อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการหักภาษี และการวิเคราะห์ส่วนประกอบของโครงสร้างต้นทุน/ค่าใช้จ่าย นำมาใช้ประโยชน์ในด้านการควบคุม/ประเมินผล ส่วนข้อมูลจากงบประมาณกำไรขาดทุน งบประมาณขาย และงบประมาณต้นทุนสินค้าขาย นำมาใช้ประโยชน์ในด้านการวางแผน และข้อมูลจากรายงานการขาย/รายได้ รายงานการเคลื่อนไหว/ยอดคงเหลือลูกหนี้ และรายงานบัญชีธนาคารคงเหลือนำมาใช้ประโยชน์ในด้านการสั่ง การและสร้างแรงจูงใจ

นอกจากนี้ จูดีทรี สิริอรุณรุ่งโรจน์ (2546) ได้ศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลทางการเงินในการตัดสินใจด้านกิจกรรมทางการตลาดของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในเขตจังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเรียงลำดับความต้องการใช้ข้อมูลแล้ว ข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและรองลงมาในแต่ละประเภทตัดสินใจนั้น มีค่าใกล้เคียงกันหรือเท่ากัน คือ ในการตัดสินใจกำหนดราคาขาย ผู้บริหารต้องการใช้ข้อมูลกำไรและต้นทุนผลิตภัณฑ์มากที่สุด ในการตัดสินใจเพิ่มกำลังการผลิต ผู้บริหารต้องการใช้ปริมาณความต้องการสินค้าและรายได้เพิ่มมากที่สุด ในการตัดสินใจยกเลิกผลิตภัณฑ์ ผู้บริหารต้องการใช้กำไร(ขาดทุน)ของผลิตภัณฑ์และการเติบโตของยอดขายมากที่สุด ในการตัดสินใจออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่หรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์ใหม่ ผู้บริหารต้องการใช้ประมาณการยอดขายและกำไรมากที่สุด ในการตัดสินใจผลิตสินค้าหรือซื้อจากบุคคลภายนอก ต้นทุนการผลิตเองและต้นทุนในการสั่งซื้อจากบุคคลภายนอก จะมีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารมากที่สุด และในการตัดสินใจกำหนดจำนวนสินค้าคงเหลือ ผู้บริหารต้องการใช้การพยากรณ์ยอดขายและการใช้ EOQ (Economic order quantity) มากที่สุด

สุรพงษ์ ศักดิ์สุจริต (2550) ยังได้ศึกษาในเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจ ในเขตจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจมีความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินโดยรวม และด้านงบแสดงฐานะการเงินอยู่ในระดับปานกลาง และมีความเข้าใจอยู่ในระดับมากในด้านงบกำไรขาดทุน ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน มีความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินโดยรวมและเป็นรายได้ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ผู้ประกอบการธุรกิจที่ระยะเวลาดำเนินงาน 5-10 ปี มากกว่า 15 ปี และ 11-15 ปี มีความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินโดยรวมมากกว่าผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี ( $P < .05$ ) ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีจำนวนพนักงาน 6-10 คน 11-15 คน และมากกว่า 15 คน มีความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินโดยรวมมากกว่าผู้ประกอบการที่มีพนักงานต่ำกว่า 5 คน ( $P < .05$ ) ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีสินทรัพย์มากกว่า 10 ล้านบาท มีความเข้าใจ

เกี่ยวกับงบการเงินโดยรวม มากกว่าผู้ประกอบการที่มีสินทรัพย์ต่ำกว่า 1 ล้านบาท 6-10 ล้านบาท และ 1-5 ล้านบาท ( $P<.05$ ) ภัทรา นาคน้อย (2551) ได้ศึกษาการใช้งบการเงินเพื่อการบริหารของผู้ประกอบการโดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการใช้งบการเงินเพื่อการบริหารในแต่ละด้าน จำแนกตามคุณลักษณะของธุรกิจ และคุณลักษณะของผู้ประกอบการใน 9 ปัจจัย คือ ประเภทนิติบุคคล ประเภทโรงงานอุตสาหกรรม การส่งเสริมการลงทุน ขนาดของกิจการตามเงินทุนของกิจการ มูลค่าสินทรัพย์ จำนวนลูกจ้าง ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการสาขาวิชาของผู้ประกอบการ และประสบการณ์ทำงานของผู้ประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า โดยส่วนใหญ่มีความแตกต่างกับระดับการใช้งบการเงินเพื่อการบริหารแต่ละด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการวางแผน ด้านการควบคุม ด้านการสั่งการและการตัดสินใจ ยกเว้น ปัจจัยขนาดของกิจการตามเงินทุนของกิจการ มูลค่าสินทรัพย์ และจำนวนลูกจ้าง ที่ไม่แตกต่างกับระดับการใช้งบการเงินเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ และระดับการศึกษาที่ไม่แตกต่างกับระดับการใช้งบการเงินเพื่อการบริหาร

### วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยนี้ได้เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี และเลือกตัวอย่างตามสะดวก จำนวน 100 ราย และสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการ 10 ราย โดยใช้แบบสอบถามทั้งแบบมีและไม่มีโครงสร้าง ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จะถูกนำมาประมวลผลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาในการสรุปผลการศึกษา

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ข้อมูลที่ได้ ถูกนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis) แสดงค่าความถี่หรือร้อยละ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ประกอบการ เช่น เพศ วุฒิกการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ และประเภทของธุรกิจ เป็นต้น วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินในการบริหารธุรกิจ วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

### การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

#### 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 40 มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61

รองลงมาคือ มีระดับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับอนุปริญญา ระดับสูงกว่าปริญญาตรี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 19, ร้อยละ 10 และร้อยละ 9 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้ประกอบการมีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของผู้ประกอบการพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจอยู่ระหว่าง 7-10 ปี และระหว่าง 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 และร้อยละ 16 ตามลำดับ นอกจากนี้ มีผู้ประกอบการส่วนหนึ่งที่มีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจน้อยกว่า 1 ปี และอยู่ระหว่าง 4-6 ปี ในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 15 ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุนในการประกอบกิจการเป็นประจำทุกรอบระยะเวลาบัญชีและใช้มากเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 25 และ 23 ตามลำดับ และมีผู้ประกอบการเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ใช้งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น หมายเหตุประกอบการเงิน และงบอื่น ๆ เช่น งบรายรับรายจ่าย คิดเป็นร้อยละ 12, 11 และ 3 ตามลำดับ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จัดตั้งธุรกิจเป็นบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัดนิติบุคคล ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 47 และ 45 ตามลำดับ และมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จัดตั้งธุรกิจเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล คิดเป็นร้อยละ 8 นอกจากนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจซื้อขายไป คิดเป็นร้อยละ 82 และมีผู้ประกอบการเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ ประกอบธุรกิจบริการ และประกอบธุรกิจการผลิต คิดเป็นร้อยละ 11 และ ร้อยละ 7 ตามลำดับ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีเงินทุนในการจัดตั้งกิจการไม่เกิน 5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 85 รองลงมามีเงินทุนในการจัดตั้งกิจการเกิน 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 10 ล้านบาท และเกินกว่า 10 ล้านบาทขึ้นไป ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 8 และร้อยละ 7 ตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการมีมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555) ส่วนมากไม่เกิน 50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 91 รองลงมามีมูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการอยู่ระหว่าง 51 - 100 ล้านบาท และเกินกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 5 และร้อยละ 4 ตามลำดับ

ผู้ประกอบการส่วนมากมีจำนวนพนักงานและลูกจ้างไม่เกิน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 89 รองลงมาคือ อยู่ระหว่าง 51 - 100 คน และเกินกว่า 100 คน ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 6 และร้อยละ 5 ตามลำดับ และมีระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ (ตั้งแต่เริ่มจัดตั้งจนถึงปัจจุบัน) ส่วนใหญ่ เกิน 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66 รองลงมา มีระยะเวลาในการจัดตั้งธุรกิจเกิน 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี และไม่เกิน 5 ปี ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 13 และร้อยละ 12 ตามลำดับ ในขณะที่มีผู้ประกอบการเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีระยะเวลาในการจัดตั้งธุรกิจไม่เกิน 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 9 (ดูตารางที่ 1)

**ตารางที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ

| ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ                 | จำนวน (คน) | ร้อยละ     |
|------------------------------------------------------|------------|------------|
| <b>เพศ</b>                                           |            |            |
| ชาย                                                  | 40         | 40         |
| หญิง                                                 | 60         | 60         |
| <b>รวม</b>                                           | <b>100</b> | <b>100</b> |
| <b>ระดับการศึกษาสูงสุด</b>                           |            |            |
| ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย                             | 1          | 1          |
| มัธยมศึกษาตอนปลาย                                    | 9          | 9          |
| อนุปริญญา                                            | 19         | 19         |
| ปริญญาตรี                                            | 61         | 61         |
| สูงกว่าปริญญาตรี                                     | 10         | 10         |
| <b>รวม</b>                                           | <b>100</b> | <b>100</b> |
| <b>ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน</b>         |            |            |
| น้อยกว่า 1 ปี                                        | 15         | 15         |
| 1-3 ปี                                               | 16         | 16         |
| 4-6 ปี                                               | 15         | 15         |
| 7-10 ปี                                              | 20         | 20         |
| มากกว่า 10 ขึ้นไป                                    | 34         | 34         |
| <b>รวม</b>                                           | <b>100</b> | <b>100</b> |
| <b>ประเภทของงบการเงินที่จัดทำเป็นประจำทุกรอบระยะ</b> |            |            |
| <b>เวลาบัญชี</b>                                     |            |            |
| <b>(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)</b>                         |            |            |
| งบแสดงฐานะทางการเงิน                                 | 25         | 25         |
| งบกำไรขาดทุน                                         | 23         | 23         |
| งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น                | 12         | 12         |
| หมายเหตุประกอบงบการเงิน                              | 11         | 11         |

**ตารางที่ 1 (ต่อ) ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ**

| ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ                            | จำนวน (คน) | ร้อยละ     |
|-----------------------------------------------------------------|------------|------------|
| อื่นๆ เช่น งบรายรับรายจ่าย                                      | 3          | 3          |
| ประเภทของการจัดตั้งธุรกิจ                                       |            |            |
| บริษัทจำกัด                                                     | 47         | 47         |
| ห้างหุ้นส่วนจำกัดนิติบุคคล                                      | 45         | 45         |
| ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล                                      | 8          | 8          |
| <b>รวม</b>                                                      | <b>100</b> | <b>100</b> |
| <b>ประเภทของการประกอบธุรกิจ</b>                                 |            |            |
| การซื้อมาขายไป                                                  | 82         | 82         |
| การบริการ                                                       | 11         | 11         |
| การผลิต                                                         | 7          | 7          |
| <b>รวม</b>                                                      | <b>100</b> |            |
| <b>เงินทุนในการจัดตั้งกิจการ</b>                                |            |            |
| ไม่เกิน 5 ล้านบาท                                               | 85         | 85         |
| เกิน 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 10 ล้านบาท                            | 8          | 8          |
| เกิน 10 ล้านบาทขึ้นไป                                           | 7          | 7          |
| <b>รวม</b>                                                      | <b>100</b> | <b>100</b> |
| <b>มูลค่าสินทรัพย์รวมสุทธิของกิจการ (รอบระยะเวลาบัญชี 2555)</b> |            |            |
| ไม่เกิน 50 ล้านบาท                                              |            | 91         |
| 51 - 100 ล้านบาท                                                | 5          | 5          |
| เกินกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป                                      |            | 4          |
| <b>รวม</b>                                                      | <b>100</b> | <b>100</b> |
| <b>จำนวนพนักงานและลูกจ้าง</b>                                   |            |            |
| ไม่เกิน 50 คน                                                   |            | 89         |
| 51 - 100 คน                                                     | 6          | 6          |

**ตารางที่ 1 (ต่อ) ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ**

| ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ                                | จำนวน (คน) | ร้อยละ     |
|---------------------------------------------------------------------|------------|------------|
| เกินกว่า 100 คนขึ้นไป                                               | 5          | 5          |
| <b>รวม</b>                                                          | <b>100</b> | <b>100</b> |
| <b>ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ (ตั้งแต่เริ่มจัดตั้งจนถึงปัจจุบัน)</b> |            |            |
| ไม่เกิน 1 ปี                                                        | 9          | 9          |
| ไม่เกิน 5 ปี                                                        | 12         | 12         |
| เกิน 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี                                          | 13         | 13         |
| เกิน 10 ปี ขึ้นไป                                                   | 66         | 66         |
| <b>รวม</b>                                                          | <b>100</b> | <b>100</b> |

## 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินในการประกอบธุรกิจ ผลปรากฏดังนี้

(1) การใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผน ผู้ประกอบการได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนในด้านต่างๆ ดังนี้

### 1.1 การวางแผนด้านการตลาด

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนด้านการตลาด และใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผนการส่งเสริมการขายหรือการบริการ จัดทำงบประมาณการยอดขายในอนาคต และการวางแผนการกำหนดราคาสินค้า คิดเป็นร้อยละ 89, 84 และ 80 ตามลำดับ ซึ่งมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนข้างต้นในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.23, 3.23 และ 3.21 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.67, 0.65 และ 0.63 ตามลำดับ

### 1.2 การวางแผนด้านการผลิต (เฉพาะธุรกิจการผลิต)

ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนการผลิต และส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์เพื่อวางแผนกำลังการผลิต และการวางแผนต้นทุนการผลิต ในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 71.43 และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนดังกล่าวในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.3 และ 4.20 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 และ 0.44 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม มีผู้ประกอบการเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนการจัดหาบุคลากรเพื่อการผลิต คิดเป็น

ร้อยละ 57.14 และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนดังกล่าวในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.23 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57

### 1.3 ด้านบุคคล

ผู้ประกอบการส่วนมากได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนด้านบุคคล และใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผนการจัดคนเข้าทำงานหรือจ้าง และการวางแผนการกำหนดอัตราค่าแรงหรือเงินเดือนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 83 และร้อยละ 80 ตามลำดับ และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.10 และ 3.14 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91 และ 0.88 ตามลำดับ

### 1.4 การวางแผนด้านคลังสินค้า (เฉพาะธุรกิจผลิต/ซื้อมาขายไป)

ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตและธุรกิจซื้อมาขายไปส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนด้านคลังสินค้า และได้ใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผนการส่งมอบสินค้า และการวางแผนการเก็บสินค้าคงคลัง (ระยะเวลาในการเก็บรักษา) ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 69.66 และ 67.42 ตามลำดับ และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.21 และ 3.10 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87 และ 0.83 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม มีผู้ประกอบการเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนปริมาณสินค้าสำเร็จรูปคงเหลือปลายงวดขึ้นต่ำ คิดเป็นร้อยละ 59.55 และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนดังกล่าวในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.23 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84

### 1.5 การวางแผนด้านการดำเนินงาน

ผู้ประกอบการส่วนมากได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนด้านการดำเนินงาน และได้ใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผนการทำกำไรของกิจการ การวางแผนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และการวางแผนภาษีอากรในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 92, 91 และ 84 ตามลำดับ และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.29, 3.30 และ 3.29 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88, 0.80 และ 0.76 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม มีผู้ประกอบการเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนการลงทุนหรือขยายกิจการ และการวางแผนการจัดหาเงินทุน (เช่น กู้เงินเพิ่ม ออกหุ้นเพิ่ม เป็นต้น) คิดเป็นร้อยละ 64 และ 59 ตามลำดับ และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนดังกล่าวในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.16 และ 3.26 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 และ 0.76 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผน

| ประเด็นการใช้ประโยชน์<br>จากงบการเงินเพื่อการ<br>วางแผน | ขั้นตอนที่ 1  |        |               |        | ระดับการใช้            |      |             |
|---------------------------------------------------------|---------------|--------|---------------|--------|------------------------|------|-------------|
|                                                         | ไม่ใช้        |        | ใช้           |        | (เฉพาะที่ตอบว่า “ใช่”) |      |             |
|                                                         | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ | ค่า<br>เฉลี่ย          | SD   | หมายถึง     |
| <b>ด้านการตลาด</b>                                      |               |        |               |        |                        |      |             |
| 1. จัดทำงบประมาณการ<br>ยอดขายในอนาคต                    | 16            | 16     | 84            | 84     | 3.23                   | 0.65 | ปาน<br>กลาง |
| 2. การวางแผนการส่งเสริม<br>การขายหรือการบริการ          | 11            | 11     | 89            | 89     | 3.23                   | 0.67 | ปาน<br>กลาง |
| 3. การวางแผนการกำหนด<br>ราคาสินค้า                      | 20            | 20     | 80            | 80     | 3.21                   | 0.63 | ปาน<br>กลาง |
| <b>ด้านการผลิต<br/>(เฉพาะธุรกิจการผลิต)</b>             |               |        |               |        |                        |      |             |
| 5. การวางแผนกำลัง<br>การผลิต                            | 2             | 28.57  | 5             | 71.43  | 43                     | 0.62 | มาก         |
| 6. การวางแผนต้นทุน<br>การผลิต                           | 2             | 28.57  | 5             | 71.43  | 4.20                   | 0.44 | มาก         |
| 7. การวางแผนการจัดหา<br>บุคลากรเพื่อการผลิต             | 3             | 42.86  | 4             | 57.14  | 3.23                   | 0.57 | ปาน<br>กลาง |
| <b>ด้านบุคคล</b>                                        |               |        |               |        |                        |      |             |
| 8. การวางแผนการจัดคน<br>เข้าทำงานหรือจ้าง<br>แรงงาน     | 17            | 17     | 83            | 83     | 3.10                   | 0.91 | ปาน<br>กลาง |
| 9. การวางแผนการกำหนด<br>อัตราค่าแรงหรือ<br>เงินเดือน    | 20            | 20     | 80            | 80     | 3.14                   | 0.88 | ปาน<br>กลาง |

ตารางที่ 2 (ต่อ) ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผน

| ประเด็นการใช้ประโยชน์<br>จากงบการเงินเพื่อการ<br>วางแผน              | ขั้นตอนที่ 1  |        |               |        | ระดับการใช้<br>(เฉพาะที่ตอบว่า “ใช่”) |      |             |
|----------------------------------------------------------------------|---------------|--------|---------------|--------|---------------------------------------|------|-------------|
|                                                                      | ไม่ใช้        |        | ใช้           |        | ค่า<br>เฉลี่ย                         | SD   | หมาย<br>ถึง |
|                                                                      | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ |                                       |      |             |
| ด้านคลังสินค้า (เฉพาะ<br>ธุรกิจผลิต / ซื้อมาขายไป)                   |               |        |               |        |                                       |      |             |
| 10. การวางแผนการเก็บ<br>สินค้าคงคลัง (ระยะเวลา<br>ในการเก็บรักษา)    | 29            | 32.58  | 60            | 67.42  | 3.10                                  | 0.83 | ปาน<br>กลาง |
| 11. การวางแผนส่งมอบ<br>สินค้า                                        | 27            | 30.34  | 62            | 69.66  | 3.21                                  | 0.87 | ปาน<br>กลาง |
| 12. การวางแผนปริมาณ<br>สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือ<br>ปลายงวดขั้นต่ำ      | 36            | 40.45  | 53            | 59.55  | 3.23                                  | 0.84 | ปาน<br>กลาง |
| ด้านการดำเนินงาน                                                     |               |        |               |        |                                       |      |             |
| 13. การวางแผนค่าใช้จ่ายใน<br>การดำเนินงาน                            | 9             | 9      | 91            | 91     | 3.30                                  | 0.80 | ปาน<br>กลาง |
| 14. การวางแผนการทำกำไร<br>ของกิจการ                                  | 8             | 8      | 92            | 92     | 3.29                                  | 0.88 | ปาน<br>กลาง |
| 15. การวางแผนภาษีอากร                                                | 16            | 16     | 84            | 84     | 3.29                                  | 0.76 | ปาน<br>กลาง |
| 16. การวางแผนการลงทุน<br>หรือขยายกิจการ                              | 36            | 36     | 64            | 64     | 3.16                                  | 0.80 | ปาน<br>กลาง |
| 17. การวางแผนการจัดหา<br>เงินทุน (เช่น กู้เงินเพิ่ม<br>ออกหุ้นเพิ่ม) | 41            | 41     | 59            | 59     | 3.26                                  | 0.76 | ปาน<br>กลาง |

## **(2) การใช้ประโยชน์เพื่อการควบคุม ผู้ประกอบการได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมในด้านต่าง ๆ ดังนี้**

### **2.1 การควบคุมด้านการตลาด**

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมด้านการตลาด และได้ใช้ประโยชน์เพื่อการวัดผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย เช่น ยอดขายเพิ่มขึ้นเพื่อการวัดผลการดำเนินงานด้านการตลาดว่าเป็นไปตามแผนการดำเนินงานหรือไม่ และเพื่อการคำนวณราคาสินค้าเพื่อประเมินความสอดคล้องกับต้นทุนสินค้าและราคาตลาด คิดเป็นร้อยละ 85, ร้อยละ 78 และ ร้อยละ 77 ตามลำดับ และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.31, 3.31 และ 3.09 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83, 0.66 และ 0.79 ตามลำดับ

### **2.2 การควบคุมด้านการผลิต (เฉพาะธุรกิจผลิตเท่านั้น)**

ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมด้านการผลิต และได้ใช้ประโยชน์เพื่อการประเมินผลการผลิตว่าเป็นไปตามแผนกำลังการผลิต และประเมินต้นทุนการผลิตจริงว่าสอดคล้องกับงบประมาณต้นทุนการผลิตหรือไม่ ในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 71.43 และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมดังกล่าวในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.0 และ 3.6 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 และ 0.54 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม มีผู้ประกอบการเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมวัตถุดิบที่จัดหาได้ให้มีคุณภาพทั้งปริมาณและราคา คิดเป็นร้อยละ 57.14 และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมดังกล่าวในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.33 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57

### **2.3 การควบคุมด้านบุคคล**

ผู้ประกอบการส่วนมากได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมด้านบุคคล และได้ใช้ประโยชน์เพื่อควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงาน (เช่น ความเหมาะสมของเงินค่าล่วงเวลา การพิจารณาอนุมัติการขาด ลา สาย เป็นต้น) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82 และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.27 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการติดตาม/การควบคุมการทำงานและรายงานให้ทราบถึงกิจกรรมที่ต้องสนใจเป็นพิเศษ และเพื่อการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงานและปริมาณการผลิต คิดเป็นร้อยละ 69 และ 49 ตามลำดับ และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.11 และ 3.37 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 และ 0.73 ตามลำดับ

#### 2.4 การควบคุมด้านคลั่งสินค้า

ผู้ประกอบส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมด้านคลั่งสินค้า และได้ใช้ประโยชน์เพื่อการควบคุมสินค้าคงเหลือให้เป็นไปตามปริมาณขั้นต่ำในการจัดเก็บสินค้า และควบคุมการส่งมอบสินค้าให้เป็นไปตามระยะเวลาที่วางแผนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 70 และร้อยละ 67 ตามลำดับ และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.19 และ 3.03 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 และ 1.19 ตามลำดับ

#### 2.5 การควบคุมด้านการดำเนินงาน

ผู้ประกอบส่วนมากได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมด้านการดำเนินงาน และได้ใช้ประโยชน์เพื่อการวัดผลกำไรตามเป้าหมายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90 และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมดังกล่าวในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.69 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.03

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงบประมาณ เพื่อการควบคุมภายในเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประเมินความสามารถของกิจการในการบริหารงาน และเพื่อควบคุมการเสียภาษีให้เป็นไปตามแผน คิดเป็นร้อยละ 89, 85, 83 และ 78 ตามลำดับ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อควบคุมการเสียภาษีให้เป็นไปตามแผน และเพื่อประเมินความสามารถของกิจการในการบริหารงานในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.76 และ 3.58 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 และ 0.91 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงบประมาณ และเพื่อการควบคุมภายในเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.46 และ 3.44 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.15 และ 0.96 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุม

| ประเด็นการใช้ประโยชน์จาก<br>งบการเงินเพื่อการควบคุม                           | ขั้นตอนที่ 1  |        |               |        | ระดับการใช้ |      |            |
|-------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------|---------------|--------|-------------|------|------------|
|                                                                               | ไม่ใช้        |        | ใช้           |        | ค่าเฉลี่ย   | SD   | หมายถึงถึง |
|                                                                               | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ |             |      |            |
| ด้านการตลาด                                                                   |               |        |               |        |             |      |            |
| 1. การวัดผลการดำเนินงานด้านการตลาด ว่าเป็นไปตามแผนการดำเนินงานหรือไม่         | 22            | 22     | 78            | 78     | 3.31        | 0.66 | ปานกลาง    |
| 2. วัดผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย เช่น ยอดขายเพิ่มขึ้น             | 15            | 15     | 85            | 85     | 3.31        | 0.83 | ปานกลาง    |
| 3. การคำนวณราคาสินค้าเพื่อประเมินความสอดคล้องกับต้นทุนสินค้าและราคาตลาด       | 23            | 23     | 77            | 77     | 3.09        | 0.79 | ปานกลาง    |
| ด้านการผลิต (เฉพาะธุรกิจผลิตเท่านั้น)                                         |               |        |               |        |             |      |            |
| 4. ประเมินผลการผลิตว่าเป็นไปตามแผนกำลังการผลิต                                | 2             | 28.57  | 5             | 71.43  | 4.00        | 0.00 | มาก        |
| 5. ต้นทุนการผลิตจริงสอดคล้องกับงบประมาณต้นทุนการผลิต                          | 2             | 28.57  | 5             | 71.43  | 3.60        | 0.54 | มาก        |
| 6. วัตถุดิบที่จัดหามาได้ มีคุณภาพ                                             | 3             | 42.86  | 4             | 57.14  | 4.33        | 0.57 | มาก        |
| ด้านบุคคล                                                                     |               |        |               |        |             |      |            |
| 7. การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงานและปริมาณการผลิต                              | 51            | 51     | 49            | 49     | 3.37        | 0.73 | ปานกลาง    |
| 8. การติดตาม/การควบคุม การทำงานและรายงานให้ทราบถึงกิจกรรมที่ต้องสนใจเป็นพิเศษ | 31            | 31     | 69            | 69     | 3.11        | 0.63 | ปานกลาง    |

**ตารางที่ 3 (ต่อ) ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุม**

| ประเด็นการใช้ประโยชน์จาก<br>งบการเงินเพื่อการควบคุม                                                                    | ขั้นตอนที่ 1  |        |               |        | ระดับการใช้   |      |             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------|---------------|--------|---------------|------|-------------|
|                                                                                                                        | ไม่ใช้        |        | ใช้           |        | ค่า<br>เฉลี่ย | SD   | หมาย<br>ถึง |
|                                                                                                                        | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ |               |      |             |
| 9. การควบคุมการปฏิบัติงาน<br>ของพนักงาน (เช่น ความ<br>เหมาะสมของเงินค่าล่วง<br>เวลาการพิจารณาอนุมัติ<br>การขาด ลา สาย) | 18            | 18     | 82            | 82     | 3.27          | 0.84 | ปาน<br>กลาง |
| <b>ด้านคลังสินค้า</b>                                                                                                  |               |        |               |        |               |      |             |
| 10. การควบคุมสินค้าคงเหลือ<br>ให้เป็นไปตามปริมาณ<br>ขั้นต่ำในการจัดเก็บสินค้า                                          | 30            | 30     | 70            | 70     | 3.19          | 0.84 | ปาน<br>กลาง |
| 11. ควบคุมการส่งมอบสินค้า<br>ให้เป็นไปตามระยะเวลา<br>ที่วางแผน                                                         | 33            | 33     | 67            | 67     | 3.03          | 1.19 | ปาน<br>กลาง |
| <b>ด้านการดำเนินงาน</b>                                                                                                |               |        |               |        |               |      |             |
| 12. ควบคุมค่าใช้จ่ายในการ<br>ดำเนินงานให้เป็นไป<br>ตามแผนงบประมาณ                                                      | 11            | 11     | 89            | 89     | 3.46          | 1.15 | ปาน<br>กลาง |
| 13. การวัดผลกำไรตาม<br>เป้าหมาย                                                                                        | 10            | 10     | 90            | 90     | 3.69          | 1.03 | มาก         |
| 14. การควบคุมภายใน เพื่อให้<br>เกิดการใช้ทรัพยากร<br>อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด                                          | 15            | 15     | 85            | 85     | 3.44          | 0.96 | ปาน<br>กลาง |
| 15. ประเมินความสามารถของ<br>กิจการในการบริหารงาน                                                                       | 17            | 17     | 83            | 83     | 3.58          | 0.91 | มาก         |
| 16. การควบคุมการเสียภาษี<br>ให้เป็นไปตามแผน                                                                            | 22            | 22     | 78            | 78     | 3.76          | 0.77 | มาก         |

**(3) การใช้ประโยชน์เพื่อการสั่งการและตัดสินใจ ผู้ประกอบการได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ดังนี้**

**3.1 การสั่งการและการตัดสินใจด้านการตลาด**

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจด้านการตลาดและได้ใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจเพิ่ม/ลดรายการสินค้าหรือบริการ เพื่อการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงระดับราคาสินค้าหรือบริการ และเพื่อการตัดสินใจปรับเปลี่ยนกิจกรรมส่งเสริมการขาย คิดเป็นร้อยละ 78, ร้อยละ 75 และ ร้อยละ 66 ตามลำดับ และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.20, 3.15 และ 3.41 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87, 0.99 และ 0.80 ตามลำดับ

**3.2 การสั่งการและการตัดสินใจด้านการผลิต (เฉพาะธุรกิจผลิตเท่านั้น)**

ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจด้านการผลิต โดยเฉพาะเพื่อการตัดสินใจซื้อเพิ่ม หรือเปลี่ยนเครื่องจักรใหม่ การตัดสินใจเพิ่มหรือลดสายผลิตภัณฑ์หรือส่วนงาน และการตัดสินใจเลือกผู้ขายวัตถุดิบในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 71.43 อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบธุรกิจการผลิตส่วนมากได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการตัดสินใจว่าจะซื้อหรือผลิตวัตถุดิบขึ้นใช้เอง คิดเป็นร้อยละ 85.71 และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.60 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54

**3.3 การสั่งการและการตัดสินใจด้านบุคคล**

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจด้านบุคคล และได้ใช้ประโยชน์เพื่อสั่งการและตัดสินใจปรับเปลี่ยนหรือลดค่าแรง/เงินเดือน และตัดสินใจเพิ่มหรือลดจำนวนพนักงาน คิดเป็นร้อยละ 71 และ 67 ตามลำดับ และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.24 และ 3.27 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.02 และ 0.96 ตามลำดับ

**3.4 การสั่งการและการตัดสินใจด้านคลังสินค้า**

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจด้านคลังสินค้า และได้ใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจเพิ่ม / ลดระยะเวลาในการจัดเก็บสินค้าคงเหลือ และการตัดสินใจเพิ่ม / ลดปริมาณการจัดเก็บสินค้าคงเหลือ คิดเป็นร้อยละ 71 และ ร้อยละ 61 ตามลำดับ และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.21 และ 3.36 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.95 และ 0.78 ตามลำดับ

### 3.5 การสั่งการและตัดสินใจด้านการดำเนินงาน

ผู้ประกอบส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจด้านการดำเนินงาน และได้ใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์เพิ่มเติม และการตัดสินใจปรับปรุงหรือขยายกิจการใหม่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77 และ 73 ตามลำดับ และมีระดับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจดังกล่าวในระดับมาก โดยมีความเฉลี่ยอยู่ที่ 3.70 และ 3.53 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 และ 1.06 ตามลำดับ

นอกจากนี้ ยังมีผู้ประกอบการบางส่วนที่ได้ใช้และไม่ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจในการเลิกกิจการ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 57 และ 43 ตามลำดับ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการที่ใช้ประโยชน์จากงบการเงินนั้น มีระดับการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น โดยมีความเฉลี่ยเพียง 2.79 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.22 (ดูตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจ

| ประเด็นการใช้ประโยชน์<br>จากงบการเงินเพื่อการสั่ง<br>การและตัดสินใจ | ขั้นตอนที่ 1  |        |               |        | ระดับการใช้   |      |             |  |
|---------------------------------------------------------------------|---------------|--------|---------------|--------|---------------|------|-------------|--|
|                                                                     | ไม่ใช้        |        | ใช้           |        | ค่า<br>เฉลี่ย | SD   | หมาย<br>ถึง |  |
|                                                                     | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ |               |      |             |  |
| ด้านการตลาด                                                         |               |        |               |        |               |      |             |  |
| 1. การตัดสินใจเพิ่ม / ลดรายการสินค้าหรือบริการ                      | 22            | 22     | 78            | 78     | 3.20          | 0.87 | ปานกลาง     |  |
| 2. การตัดสินใจเปลี่ยนแปลงระดับราคาสินค้าหรือบริการ                  | 25            | 25     | 75            | 75     | 3.15          | 0.99 | ปานกลาง     |  |
| 3. การตัดสินใจปรับเปลี่ยนกิจกรรมส่งเสริมการขาย                      | 34            | 34     | 66            | 66     | 3.41          | 0.80 | ปานกลาง     |  |
| ด้านการผลิต (เฉพาะธุรกิจการผลิตเท่านั้น)                            |               |        |               |        |               |      |             |  |
| 4. การตัดสินใจซื้อเพิ่มหรือเปลี่ยนเครื่องจักรใหม่                   | 5             | 71.43  | 2             | 28.57  | 3.00          | 0.00 | ปานกลาง     |  |

**ตารางที่ 4 (ต่อ)** ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจ

| ประเด็นการใช้ประโยชน์<br>จากงบการเงินเพื่อการสั่ง<br>การและตัดสินใจ | ขั้นตอนที่ 1  |        |               |        | ระดับการใช้   |      |             |
|---------------------------------------------------------------------|---------------|--------|---------------|--------|---------------|------|-------------|
|                                                                     | ไม่ใช้        |        | ใช้           |        | ค่า<br>เฉลี่ย | SD   | หมาย<br>ถึง |
|                                                                     | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ |               |      |             |
| 5. การตัดสินใจเพิ่มหรือลด<br>สายผลิตภัณฑ์หรือ<br>ส่วนงาน            | 5             | 71.43  | 2             | 28.57  | 3.60          | 0.54 | มาก         |
| 6. การตัดสินใจว่าจะซื้อหรือ<br>ผลิตวัตถุดิบ                         | 1             | 14.29  | 6             | 85.71  | 3.60          | 0.54 | ปาน<br>กลาง |
| 7. การตัดสินใจเลือกผู้ขาย<br>วัตถุดิบ                               | 5             | 71.43  | 2             | 28.57  | 4.00          | 0.00 | ปาน<br>กลาง |
| <b>ด้านบุคคล</b>                                                    |               |        |               |        |               |      |             |
| 8. การตัดสินใจเพิ่มหรือลด<br>จำนวนพนักงาน                           | 33            | 33     | 67            | 67     | 3.27          | 0.96 | ปาน<br>กลาง |
| 9. การตัดสินใจปรับเพิ่มหรือ<br>ลดค่าแรง / เงินเดือน                 | 29            | 29     | 71            | 71     | 3.24          | 1.02 | ปาน<br>กลาง |
| <b>ด้านคลังสินค้า</b>                                               |               |        |               |        |               |      |             |
| 10. การตัดสินใจเพิ่ม / ลด<br>ระยะเวลาในการจัดเก็บ<br>สินค้าคงเหลือ  | 29            | 29     | 71            | 71     | 3.21          | 0.95 | ปาน<br>กลาง |
| 11. การตัดสินใจเพิ่ม / ลด<br>ปริมาณการจัดเก็บสินค้า<br>คงเหลือ      | 39            | 39     | 61            | 61     | 3.36          | 0.78 | ปาน<br>กลาง |
| <b>ด้านการดำเนินงาน</b>                                             |               |        |               |        |               |      |             |
| 12. การตัดสินใจเพิ่ม/ลดทุน<br>ดำเนินงาน                             | 62            | 62     | 38            | 38     | 3.51          | 1.06 | มาก         |
| 13. การตัดสินใจปรับปรุง /<br>ขยายกิจการใหม่                         | 27            | 27     | 73            | 73     | 3.53          | 1.06 | มาก         |
| 14. การตัดสินใจเลิกกิจการ                                           | 43            | 43     | 57            | 57     | 2.79          | 1.22 | ปาน<br>กลาง |

ตารางที่ 4 (ต่อ) ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจ

| ประเด็นการใช้ประโยชน์<br>จากงบการเงินเพื่อการสั่ง<br>การและตัดสินใจ | ขั้นตอนที่ 1  |        |               |        | ระดับการใช้   |      |             |
|---------------------------------------------------------------------|---------------|--------|---------------|--------|---------------|------|-------------|
|                                                                     | ไม่ใช้        |        | ใช้           |        |               |      |             |
|                                                                     | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ | จำนวน<br>(คน) | ร้อยละ | ค่า<br>เฉลี่ย | SD   | หมาย<br>ถึง |
| 15. การตัดสินใจลงทุนใน<br>สินทรัพย์เพิ่มเติม                        | 23            | 23     | 77            | 77     | 3.70          | 0.67 | มาก         |
| 16. การตัดสินใจกู้ยืมเงิน<br>เพิ่มเติม                              | 80            | 80     | 20            | 20     | 3.70          | 0.80 | มาก         |

### สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากงบการเงินสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ประกอบการได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนในทุกด้าน และได้ใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผนด้านการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมาเพื่อการตลาดและด้านบุคคล ในระดับที่ใกล้เคียงกัน แต่มีระดับการใช้งานในระดับปานกลางเท่านั้น นั่นหมายถึงผู้ประกอบการส่วนมากได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักของการประกอบธุรกิจ อันได้แก่ การวางแผนการทำอะไร และวางแผนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน รวมถึงการวางแผนการส่งเสริมการขายและบริการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักของการประกอบกิจการนั่นเอง

2. ผู้ประกอบการได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมในทุกด้าน และได้ใช้ประโยชน์เพื่อการควบคุมด้านการดำเนินงานมากที่สุด และส่วนใหญ่มีระดับการใช้งานในระดับมากอีกด้วย รองลงมาเพื่อการตลาดและด้านบุคคล โดยเฉพาะเพื่อการควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงาน เช่น ความเหมาะสมของการจ่ายค่าล่วงเวลา การพิจารณาอนุมัติการขาด สาย และลา เป็นต้น ตามลำดับ แต่ทั้งหมดนี้มีระดับการใช้งานในระดับปานกลางเท่านั้น นั่นหมายถึง ผู้ประกอบการส่วนมากได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการควบคุมการทำงานประจำวันในแต่ละวัน (Day-to-day Operation) และเพื่อวัตถุประสงค์หลักของการประกอบธุรกิจ อันได้แก่ เพื่อการวัดผลกำไรตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นั่นเอง

3. ผู้ประกอบการได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจในทุกด้าน และได้ใช้ประโยชน์เพื่อการสั่งการและตัดสินใจในแต่ละด้านใกล้เคียงกัน และส่วนใหญ่มีระดับการใช้งานในระดับปานกลาง ยกเว้นผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจเกี่ยวกับการผลิตเลย คิดเป็นร้อยละ

71.43 เนื่องจากในการสั่งการหรือตัดสินใจที่จะผลิตสินค้า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะตัดสินใจจากคำสั่งซื้อของลูกค้า และแนวโน้มของสภาวะเศรษฐกิจ มากกว่าการดูตัวเลขจากงบการเงิน นอกจากนี้ ผู้ประกอบการทั่วไปส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจก็ยังมีเงินเพิ่มเติม และตัดสินใจเพิ่ม/ลดจำนวนทุนดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 80 และ 62 ตามลำดับ เนื่องจาก ในการตัดสินใจก็ยังมีเงินเพิ่มเติมนั้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะพิจารณาถึงความจำเป็นของกิจการ และข้อเสนอของแหล่งเงินทุน มากกว่าการดูตัวเลขจากงบการเงิน นอกจากนี้ ในการดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการมักจะไม่มีมติตัดสินใจเกี่ยวกับการเพิ่มหรือลดจำนวนทุนดำเนินงานบ่อยครั้งนัก

### อภิปรายผลการวิจัย

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนและการควบคุมการดำเนินงานมากกว่าเพื่อการสั่งการและตัดสินใจ โดยเฉพาะการวางแผนและการควบคุมเพื่อให้กิจการมีผลการดำเนินงานที่บรรลุวัตถุประสงค์หลักของการประกอบธุรกิจ อันได้แก่ เพื่อกำไรสูงสุดของกิจการ ดังนั้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการวางแผนการทำให้ กำไร วางแผนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และการวางแผนการส่งเสริมการขายและบริการ รวมถึงการควบคุมการทำงานประจำวันในแต่ละวัน (Day-to-day Operation) ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักของการประกอบกิจการนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเพิ่มเติมทำให้พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการสั่งการและตัดสินใจน้อยกว่าด้านอื่น เนื่องจากการประกอบธุรกิจส่วนใหญ่ได้สืบทอดวิธีการบริหารจัดการจากรุ่นพ่อสู่รุ่นลูก กล่าวคือ ธุรกิจรุ่นพ่อจะไม่สนใจตัวเลขในงบการเงินเท่ากับประสิทธิภาพ ทัศนคติ และความรู้สึกของผู้ประกอบการทั้งในอดีตและในปัจจุบัน ดังนั้น ในการสั่งการและตัดสินใจใดๆ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มักจะใช้เทคนิคที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากรุ่นพ่อนั่นเอง ทั้งนี้หากเปรียบเทียบกับผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องก่อนหน้านี้ก็ไม่ได้ผลที่แตกต่างกันมากนัก เพราะผู้ประกอบการส่วนใหญ่นิยมใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารงานและประกอบการพิจารณาในการเสียภาษีมากที่สุด แต่สัดส่วนการใช้ประโยชน์ก็จะแตกต่างกันไปตามประเภทของธุรกิจ ลักษณะของการประกอบธุรกิจ ขนาดของธุรกิจและประสบการณ์ของผู้บริหาร เป็นต้น

### ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้คือ แม้ว่าทัศนคติและวิธีการประกอบธุรกิจที่สืบทอดกันจากรุ่นสู่รุ่นนั้นจะมีความสำคัญและช่วยให้ธุรกิจนั้นสามารถ

ดำเนินการอย่างประสบความสำเร็จมาได้ช่วงระยะเวลาหนึ่งก็ตาม แต่ในสภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต การแข่งขันที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น และกฎหมายต่างๆ ที่สลับซับซ้อนมากกว่าเดิมนั้น ทำให้ผู้ประกอบการและบุคลากรในองค์กรจะต้องมีความรู้ในการประกอบธุรกิจที่หลากหลายศาสตร์ เช่น การบริหารจัดการ การบัญชี การเงิน กฎหมาย ภาษีอากร และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้ประกอบการและบุคลากรในองค์กรจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง รู้ลึกและรู้จริง โดยเฉพาะการอ่านงบการเงินให้เป็น และสามารถนำตัวเลขในงบการเงินไปวิเคราะห์สถานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ นำไปสู่การวางแผน การควบคุม การตัดสินใจและการสั่งการให้กิจการดำเนินการไปได้อย่างประสบความสำเร็จและยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐรวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาควรส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมได้เห็นความสำคัญและประโยชน์ในการใช้ข้อมูลทางการเงินในการบริหารกิจการ ไม่ว่าจะเป็นเพื่อการวางแผน การควบคุม การตัดสินใจและการสั่งการให้มากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับตลาดโลก

#### บรรณานุกรม

กชกร เกลิมกาญจนา. 2544. การบัญชีบริหาร. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:

กรุงเทพฯ.

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2543. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543. กรุงเทพฯ:

กระทรวงพาณิชย์.

กัลยาภรณ์ ปานมะเริง เบอร์ด. 2546. การบัญชีการเงิน **Financial Accounting**.

กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์ท็อป จำกัด.

จตุพร สิริอรุณรุ่งโรจน์. 2546. ความต้องการใช้ข้อมูลทางการเงินในการตัดสินใจ

ด้านกิจกรรมทางการตลาดของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ในเขตจังหวัดลพบุรี.

วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุญเสริม วิมุฑะพันธ์ และคณะ. 2554. การบัญชีขั้นกลาง 1. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :

วี.พรินท์ (1991) จำกัด.

ภัทรา นาคน้อย. 2551. การใช้งบการเงินเพื่อการบริหารของผู้ประกอบการวิสาหกิจ  
ขนาดกลางและขนาดย่อมในกลุ่มอุตสาหกรรมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี.

วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2556). การร่วมลงทุน.

สืบค้นวันที่ 4 ตุลาคม 56 จาก [www.sme.go.th/Pages/Equity.aspx](http://www.sme.go.th/Pages/Equity.aspx).

- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. 2546. การบัญชีต้นทุน แนวคิด และการประยุกต์เพื่อ  
การตัดสินใจเชิงบริหาร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สุกัญญา คำนวนสกุลณี. 2543. การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินในการบริหาร  
งานของธุรกิจขนาดย่อม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์  
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สุรพงษ์ ศักดิ์สุจริต. 2550. ความเข้าใจเกี่ยวกับงบการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจ  
ในเขตจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศุณย์วิจักสกรไทย. 2552. กลยุทธ์การบริหารบัญชีเพื่อธุรกิจก้าวไกล ภายใต้วิกฤต  
เศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : ธนาคารกสิกรไทย.
- อนันท์ ทองสุโขวงศ์ และศิริลักษณ์ ศุทธชัย. 2553. “การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงิน  
ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”.
- วารสารวิชาการ ม.อบ. 12, 2 : 79-85.